

Høringsnotat vedr. bekendtgørelse om tilskud til restaurering af søer

Bekendtgørelse om tilskud til restaurering af søer har været i offentlig høring fra 29. august 2023 til 2. oktober 2023.

Bekendtgørelsen viderefører en tilskudsordning til kommunernes udgifter i forbindelse med gennemførelse af restaureringsforanstaltninger i søer.

Der er med revision af bekendtgørelsen foretaget er der foretaget en række præciseringer:

- For tilsagn over 1 mio. kr. skal der på udbetalingstidspunktet indsendes revisorpåtegnet slutregnskab og revisorerklæring.
- For tilsagn mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. skal der på udbetalingstidspunktet indsendes et ledelsespåtegnet slutregnskab.
- Der gennemføres stikprøvekontrol af udbetalte tilsagn.
- Erstatning for tab er præciseret. Tilskud til kommunens erstatningsudgifter skal være dokumenteret og vurderes omkostningseffektive.

Bekendtgørelsen træder i kraft 1. november 2023.

Der er i høringsperioden alene modtaget høringssvar fra Kommunernes Landsforening.

I det nedenstående opsummeres høringssvaret fra KL, efterfulgt af Miljøministeriet og Miljøstyrelsens bemærkninger.

Høringssvar	Miljøministeriet og Miljøstyrelsens bemærkninger
Overordnet	
Det er en stor opgave kommunerne står overfor i den nye vandområde-plan med fire år til at forsøge at forbedre tilstanden i 41 søer, der har en størrelse fra 5 ha til 315 ha i 26 kommuner. Der er behov for stor fleksibilitet, god økonomi og smidige rammer for at nå i mål.	Ud af indsatsbekendtgørelsens 41 søer er de 7 overført fra VP1 og 11 overført fra VP2. Der er således i VP3 tilføjet yderligere 23 søer. Af de overførte søer har 7 af søerne allerede fået tilsagn til restaureringen. Det fremgår dog fortsat af indsatsbekendtgørelsen, da tilsagnet er gældende og restaureringen ikke er afsluttet. Miljøstyrelsen bestræber sig på at lave en fleksibel ordning med klare regler og hensigtsmæssige

	rammer, samtidig med, at ordningen kan administreres sikkert og forsvarligt.
Bekendtgørelse	
I høringssvar til vandområdeplanerne 2021-2027 lagde KL op til, man kiggede nærmere på andre virkemidler til restaurering af søer. De nuværende indsatser er langt fra tilstrækkelige for at få målopfyldelse i søer inden for en kort tidshorison. Derfor mener KL, at der mangler virkemidler i bekendtgørelsen om tilskud til restaurering af søer. For eksempel mangler der virkemidler, der omfatter undersøgelse, regulering og reduktion af tilledning af næringsstoffer fra oplandet. For eksempel fra opdyrkede arealer og spildevand.	<p>Virkemidler vedrørende reduktion af ekstern belastning er ikke en del af en sørestaureringsordningen, da en sø som udgangspunkt kun udpeges til restaurering, hvis den eksterne tilførsel af fosfor er nedbragt tilstrækkeligt. En sø vil som udgangspunkt derfor kun fremgå i indsatsbekendtgørelsen, hvis der ikke er noget indsatsbehov over for fosfor.</p> <p>Der gives kun tilskud til virkemidler i selve søen, ikke i oplandet.</p> <p>Forundersøgelsen til sørestaurering, bør belyse belastningen til søen i forhold til tilførslen af næringsstoffer fra spildevand, ænder, karpefodring mm.</p> <p>Virkemidlerne, der kan benyttes til sørestaurering, fremgår af Vejledning for gennemførelse af sørestaurering, som er udviklet af Århus – og Syddansk Universitet. I bekendtgørelsen er medtaget de virkemidler, for hvilke der foreligger veldokumenterede undersøgelser over deres effekt og som vurderes omkostningseffektive.</p>
KL mener, at de vejledende referenceværdier er lave i forhold til en realistisk projektøkonomi. Restaurering af søer kræver ofte en del konsulenttimer. Dertil skal kommunerne have tilstrækkelig kompensation for at sætte opgaven i gang, kontrollere gennemførelse og ikke mindst følge op på resultaterne af projektet.	Der er gjort et stort arbejde i at opdatere referenceværdierne til den tredje vandplanperiode. Referenceværdierne er opjusteret med minimum 12% siden forrige bekendtgørelse og er fastsat i samarbejde med forskere fra Århus Universitet, samt Syddansk Universitet og rådgivere.
Referenceværdierne bør reguleres i forhold til de senere års stærkt stigende priser på råvarer, brændstof m.v.	Desuden kan et projekt nu vurderes omkostningseffektivt, selvom det er op til 1,5 gange over referenceværdien, hvor det i tidligere bekendtgørelse var 1,3.
Vejledning	
Miljøstyrelsen bør afsætte en generel pulje af tilskudsmidlerne, som kommunerne kan søge til uforudsete udgifter. Således, at kommunerne ikke selv skal afholde udgifter til gennemførelse af indsatser i søer udpeget i statens vandområdeplan.	<p>Det er ansøgers/tilsagnshavers ansvar at forundersøgelsen er tilstrækkelig til at kunne budgettere for alle forventede udgifter.</p> <p>Miljøstyrelsen kan i et tilsagn ikke give tilskud til ukendte (uforudsete) udgifter. Miljøstyrelsen</p>

	opfordrer derfor til, at der udarbejdes robuste budgetter, hvor der evt. gøres brug af optioner til eks. køreplader mm.
Da ansøgning er en proces, bør det være muligt at gemme en ansøgning i mere end 7 dage, fx under hele ansøgningsrunden.	Ansøger har mulighed for at gemme en kladde i op til 7 dage. Hvis ansøgningen ikke er færdig inden for 7 dage, er der mulighed for at forlænge liggetiden ved at logge på systemet igen. De 7 dage tæller fra seneste log in i ansøgningsystemet.
Det er utilfredsstillende, at NOVANA-overvågningen er så ekstensiv, at data ikke eksisterer eller er så forældet, at det ikke kan anvendes i kommunernes arbejde med restaurering af søer.	NOVANA-overvågningen har ikke nogen direkte betydning for sørestaureringsordningen, da ordningen dækker de nødvendige undersøgelser, der skal anvendes i forundersøgelsen for at afdække behov og metodevalg.
<p>Forundersøgelse I første afsnit står der..." Forundersøgelsen skal beskrive projektet og indeholde en entydig konklusion på, om der kan opnås målopfyldelse med de restaureringstiltag, der kan opnås tilskud til i denne ordning." ...</p> <p>KL gør opmærksom på, at det er biologiske data, som kommunerne arbejder med. Der kan derfor kun være tale om en kvalificeret vurdering ud fra det anvendte datagrundlag.</p>	<p>Miljøstyrelsen er enig og præciserer derfor vejledningsteksten:</p> <p>"Forundersøgelsen skal beskrive projektet og indeholde en vurdering af, om der kan opnås målopfyldelse med de restaureringstiltag, der kan opnås tilskud til i denne ordning."</p>
<p>Dokumentation for timeløn / årsværk KL mener, at det er en stor forringelse for kommunernes økonomi, at Miljøstyrelsen skærper beregningen af et årsværk og hæver timeantallet fra 1513 til 1642 timer. KL mener derimod, at timetallet bør sænkes til 1418. I forbindelse med forhandling om økonomisk kompensation til kommunerne for ny lovgivning anvendes nemlig typisk en timenorm på 1418. Ordentlig økonomi er vigtig for at sikre kommunernes gennemførelse af indsatser under statens vandområdeplan.</p>	<p>Definition af årsværk følger Økonomistyrelsens udkast til vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, hvoraf det fremgår:</p> <p>"Når lønudgifter indregnes på grundlag af en beregnet timesats, skal der anvendes en beregningsteknisk årsnorm på 1.642 timer for den beregnede timesats. Årsnormen svarer til et årsværk på 1.924 timer fraregnet ferie og søgne-/helligdage. Det givne tilskud dækker feriepenge, mens der ikke gives indirekte tilskud til andre formål, der ikke er knyttet til projektet.</p> <p>Formålet med denne vejledning er at samle og systematisere de regler og den forvaltningspraksis, der er udviklet på tilskudsområdet.</p> <p>For så vidt angår den anbefalede fælles standardiserede tilskudspraksis opfordres til implementering med virkning for</p>

	ansøgningspuljer, der udmøntes fra og med 2023”.
Økonomisk høring	
KL forudsætter, at bekendtgørelsen og vejledningen om tilskud til restaurering af søer bliver inddraget i den økonomiske høring af vandområde-planer for planperiode 2021 - 2027.	Der er fastlagt en økonomisk ramme for hele planperioden for vandområdeplanerne.